

SZENTMIHÁLYI SZABÓ PÉTER

Krúdy Gyula (1878–1933) 1930-ban költözött a Margitszigetről Óbudára, amit „minden magyar városok nagyapjának” nevezett. Az óbudai önkormányzat lapja egy 1927-ben kelt levelet közölt a nagy író tollából, *Nem megyek Amerikába* címmel. A címzett egy bizonyos Edward K. Los Angelesben, aki ingyen hajójeggyel és 15 ezer dollárral csábította Krúdyt oda, ahol oly sok magyar kereste és találta meg a szerencséjét. „Mit csinálnék én Amerikában, közeledvén az ötvenedik évemhez, amikor semmi színészprodukciónak, kalandosságot, bukfencet és kétszínűséget többé megtanulni nem tudok és nem is akarok. Mit csinálnék én 15 000 dollárral ott az éremlygős idegenben, amikor lépten-nyomon az jutna eszembe, hogy itthon, szegény Magyarországon koplálnak a barátaim? Igen, jó volna a 15 000 dollár, de csak itthon, Pesten, ahol a 15 000 dollárnak még valóban ezeregyéjszakai értéke van, ahol házat, kis kertet, szép sírhelyet és jó barátságot lehet venni 15 000 dollárért.” És a gyönyörű levél befejezése: „De én már csak itt maradok, mert nem tudnék új, még boldogabb világhoz szokni. Az ember végül beleszeret a boldogtalanságba, mint a betegségbe.” Mostanában fiatalok ezrei kelnek útra, hogy jobb életet keresenek maguknak és családjuknak, nem félnek a honvágtyól, pedig mint Krúdy írja, „minden betegség között ez a honvágy nevű betegség az egyetlen, amely elviselhetetlen”. Különösen az egy magyar író számára, akinek anyanyelve az egyetlen valódi tudománya, aki nemcsak magyarul beszél és ír, hanem magyarul imádkozik, gondolkodik, emlékezik és reménykedik. Ez a mostani kirajzás méreteiben kezd az 1956-oshoz hasonlítani, a fiatalok közül sokan végleg ott maradnak kint, gyermekeik talán még tudnak valamit magyarul, unokáik már aligha. Ma könnyebb a választás, hiszen vissza is lehet jönni, lehet internetezni és ott a Skype, mégis... sajnálom őket, és sajnálom magunkat, ebben az örökös szegénységben, és sajnálom a hazát, amely nem tud eltartani egy jobb sorsra érdemes népet, pedig már a jövődönket bűnhődjük.